

OFA IKS Virksomhets- og anskaffelsesstrategi

«Kremmerånd i offentlige
anskaffelser i Agder»

eller

Lov om offentlige anskaffelser § 1 i
praksis ...

1. Hvorfor en strategi?

Med dette dokumentet, ønsker vi kort å vise hva vår strategi og ambisjoner er. Formålet med dette er å gi tydelige rammer for arbeidet som gjøres av OFA, samt å gi eierkommunene en forståelse av hva de kan forvente av OFA. I tillegg vil det være med på å gi leverandørene og andre en forventning av hva en anskaffelse gjennomført av OFA innebærer.

Dette dokumentet vil ikke inneholde henvisninger til alle gjeldende lover og regler på anskaffelsesområdet, her vises det til Offentlige anskaffelser - regjeringen.no. Videre må dette dokumentet ses i sammenheng med de opplysninger som ligger på vår nettside www.ofa-iks.no

En sentral del av denne strategien er om hvilke anskaffelser, eller krav i anskaffelsene, som bør prioriteres med tanke på å oppnå økonomiske-, klima- og miljøgevinster. Dokumentet er laget slik at punkt 1-3 er om OFA, mens punkt 4 går inn på de mer konkrete mål og ambisjoner OFA setter for sitt arbeid.

2. Hva er OFA?

Offentlig fellesinnkjøp på Agder interkommunale selskap (OFA IKS) er et innkjøpssamarbeid eid av alle kommunene, inkludert fylkeskommunen, på Agder. Det er det eneste innkjøpssamarbeidet i Norge hvor alle kommunene i et fylke er med.

Hvorfor OFA?

For kommunene i Agder er målet at OFA IKS skal være billigere, tryggere og mer bærekraftig, enn andre alternativer:

- a) **Billigere** – alle kommunene på Agder får sammen gunstigere betingelser i alle anskaffelser - samtidig reduseres ressursbehovet internt og hos leverandørene.
- b) **Tryggere** – ansvaret for anskaffelsene vil ligge hos OFA og det bygges kompetanse sentralt innenfor den enkelte kategori, mot leverandørene og hos kommunene (opplæring).
- c) **Mer bærekraftig** – med et fagmiljø kommer større muligheter til å stille de best egnede krav for å sikre mest mulig miljøvennlige varer og tjenester

Hva er våre kjerneverdier?

- Vi skal ha det gøy på jobb. Vi skal ha en kultur hvor vi ikke skal la risikoen for å gjøre feil bli styrende for hvordan vi jobber.
- Vi skal bruke alle mulighetene som ligger i anskaffelsesregelverket til å gjøre gode anskaffelser til det beste for samfunnet og sørge for effektiv bruk av samfunnets ressurser.

- Vi vinner og taper sammen, vi skal tørre å ta vanskelige avgjørelser med trygghet i at vi står sammen som et lag. Klager og stevninger er relativt vanlig ved offentlige anskaffelser. Det skal ikke være noe vi frykter, men noe som vi heller anser som positivt i form av at det vil gi oss mer kunnskap. Vi kan kalle det et «gratis kurs» om anskaffelsesregelverket. Derfor markerer vi en klage ved å ringe i en klokke, for å ufarliggjøre saken og vise at dette kan være noe positivt for OFA.

Vårt mål

Vi skal være det beste kommunale innkjøpssamarbeidet i Norge!

Ansatte i OFA pr. 22. oktober 2025

Klokka ringes

3. Hvilke anskaffelser gjennomfører OFA

Utgangspunktet for når OFA skal gjennomføre en anskaffelse er når det er behov for avtale hvor alle eierkommunene har et ensartet behov, og hvor den økonomiske summen eller samfunnsverdien er egnet for stordriftsfordeler.

Det styrende for hvorvidt OFA skal gjennomføre en konkurranse på den aktuelle varen eller tjenesten er at det vil være mulig å inngå avtaler som gir en økonomisk gevinst eller andre fordeler, som kan komme alle deltakerne til gode.

Dette innebærer at det klare utgangspunktet er at alle de 26 eierkommunene til OFA skal ha mulighet til å bli med på en avtale for at det skal være en "OFA-avtale".

OFA har en omfattende avtaleportefølje, se [Avtaleportefølje Arkiver - OFA IKS](#).

Hvilke avtaler som skal være i avtaleporteføljen avgjøres av styret til OFA IKS.

3.1. Hva er kjennetegnet til en «OFA-anskaffelse»?

Dette kan godt illustreres ved følgende bilde:

OFA er bussen og ikke en taxi - kommunene kan være med på samme betingelse som alle de andre – alle kommer på og av samme avtale (buss) i motsetning til en egen avtale som henter deg og stopper der du vil (taxi)

På forsiden av dette dokumentet står det *«kremmerånd i offentlige anskaffelser eller LOA § 1 i praksis»*. Lov om offentlige anskaffelser (LOA) § 1 sier i første punktum at *«Loven skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser»*.

Dette gjennomsyrrer alle aspekter ved OFAs arbeid. Selve opprettelsen OFA og hele vårt arbeid er nettopp å sikre en mest mulig effektiv bruk samfunnets ressurser eller penger som det i bunn og grunn handler om. At vi nettopp står sammen (på bussen) og ikke kjører hver for oss (i taxien) er en forutsetning for at samfunnets ressurser brukes på en best mulig måte.

Kultur for «Kremmerånd» - Hvilke mål jobber vi mot?

Når vi sier at vi skal ha en «kremmerånd», så innebærer det at vi alltid skal se etter muligheter til å få best mulig vilkår på våre avtaler. Hvordan gjør vi det? Hovedsakelig på følgende måte:

- Først og fremst jobber vi for å få alle våre eierkommuner med på konkurransene vi kjører. Noe som gir en stordriftsfordel og dermed at prisene blir så lave som mulig. Det kan også bidra til at større konkurranse ved at flere aktører er interesserte.
- Vi skal alltid vurdere å benytte forhandlet prosedyre. I forhandlingene søker vi å optimalisere gevinstene ved å se etter sammenfallende målsettinger med leverandøren, såkalte vinn-vinn løsninger. I de tilfellene dette ikke anses hensiktsmessig, så gjennomfører vi som hovedregel markedsdialog.
- Helt overordnet søker vi å oppnå en avtale, som både oppdragsgiver og leverandør tjener på, og hvor begge parter er fornøyde med avtalen og dermed viser lojalitet til avtalen og det formål avtalen tjener.

- Vi tilstreber at våre anskaffelser skal være konsise og ikke unødvendig omfattende slik at alle aktører enkelt kan bruke avtalene våre.
- I våre avtaler vil det være et standardsortiment som gir gode og miljøvennlige produkter/tjenester til gode priser. Vi skal sørge for at det som tilbys av varer og tjenester anses som tilstrekkelig for kommunenes behov.

Lokalt næringsliv

Vi vil alltid vurdere hvordan vi kan stimulere det lokale næringslivet på Agder til å delta på våre anskaffelser.

4. Målsetninger 2025 - 2029

Hva kan vi klare innen 2029? Her fremgår de mål som vi ønsker i oppnå i perioden 2025-2029. Det vil være en årlig gjennomgang av målsetningene.

Det er identifisert følgende fokusområde i OFA; *billigere, tryggere og mer bærekraftig*, og under har vi satt opp noen målsetninger innenfor disse områdene:

Område	Målsetninger
1) Billigere (mer effektiv)	Så høy grad av kostnadsbesparelser som mulig i den enkelte konkurranse og sikre konkurransedyktig priser
2) Tryggere	Kompetanseheving tiltak både for de ansatte i OFA og for ansatte kommunene.
3) Mer Bærekraftige	Minimum 50% andel nullutslippsløsninger ved levering av varer og tjenester i 2025 økende til 95% i 2029

1) Billigere

OFA vil prøve å oppnå mest mulig konkurransedyktige priser på sammenlignbare produkter og tjenester, basert på de behov kommunene har.

OFA har fokus på grundige og effektive prosesser og å utnytte det kompetansemiljøet som er skapt i OFA. Når alle kommunene på Agder står sammen vil en kunne oppnå gunstigere betingelser i de fleste anskaffelser (stordriftsfordeler).

Dette vil skape muligheter for effektiviseringsgevinster hos kommunene hvis de utnytter potensialet i avtalene. Samtidig vil dette kunne redusere ressursbehovet (internt og eksternt) hos deltakerkommunene. Leverandørene vil også oppleve dette mer effektivt, da de får en aktør/konkurranse å forholde seg til.

OFA har ansatte med spesialkompetanse innen anvendt økonomisk teori og særlig forhandlingsteknikk, som kan sikre best mulig vilkår. Balansert risiko i avtalene gir delt gevinst, og gir dermed begge parter et incentiv til å høy avtalelojalitet.

Det er derfor billigere, men også mer effektivt enn om alle kommunene står hver for seg.

Hvordan skal vi vise dette? Ved å gjøre følgende:

Aktivitet	Målsetning* (2025 – 29)
1a) Kostnadsunngåelse Vi vil vise hvordan vi gjennom innretning av anskaffelsen reduserer kostnadene	Estimert unngått kostnad skal være så høy som mulig Rapporteres årlig v.h.a. 2-4 eksempler som beskrives i prosa med estimater på besparelser.
1b) Tilrettelagt økonomisk gevinst Legge opp til at bestillerne i kommunene kan gjøre riktige valg mtp. kjøp av standardprodukter, som sikrer best mulig pris. Legge til rette for at alle kommunene blir med på avtalen for å utnytte stordriftsfordelen ved OFA.	Mest mulig kjøp av av standardprodukter på de avtalene hvor dette er relevant. * Flest mulig kommuner er med på avtalen.
1c) God kontraktsoppfølging; Sikre at avtalevilkårene overholdes. Krever tett samarbeid mellom OFA og kommunene for å sikre god oppfølging.	Rapporteres årlig v.h.a. 2-4 eksempler som beskrives i prosa med estimater på besparelser.

**måloppnåelse er avhengig av at kommunene deltar og benytter avtalene «riktig», OFA tilrettelegger for å ta ut en økonomisk gevinst*

2) Tryggere

Faren for ulovlige anskaffelser reduseres fordi ansvaret for gjennomføring av konkurransen vil ligge hos OFA. Grunnen til dette er at det OFA innehar solid kompetanse innenfor jus, økonomi, miljø- og klima med erfarne innkjøpere som jobber i et profesjonelt anskaffelsesmiljø. Det har vært sentralt å beholde kompetansen i selskapet, noe som har bidratt til å bygge erfaring og kompetanse, og denne kompetansen kommer alle kommunene til gode, bl.a. ved kursing, samlinger og rådgivning.

Tilgang til markedet for de minste kommunene sikres i større grad gjennom deltakelse i et innkjøpssamarbeid OFA. Dette sikrer at disse kommunene får trygghet i at nødvendige varer og tjenester blir levert.

OFA har et tett samarbeid med eierkommunene og besøker alle i den årlige kommunerunden. OFA arrangerer også faglige samlinger for OFA-kontaktene og andre ansatte i eierkommunene. Dette innebærer at det vil være tryggere for kommunene fordi kompetansen hos de vil heves.

OFA samling februar 2025

Kommunebesøk Åsral oktober 2024

Hvordan skal vi vise dette? Ved å gjøre følgende:

Aktivitet	Målsetning (2025-29)
2a) Gjennomførte besøk i kommunerunden	100 % - 26 av 26 kommuner*
2b) Kurs og opplæring tilbys kommunene og årlig samling for alle kommunene	Min.en felles samling årlig og min. en fagdag årlig.*
2c) Lav turnover hos OFA, betyr at man bygger kompetanse og relasjoner til kommuner og leverandører	«Turnover» 0-1 pr. 3 år, dvs. at det slutter ikke flere enn en person pr. 3 år.

*måloppnåelse er avhengig av at kommunene deltar, OFA gir tilbud og det er «frivillig» å delta.

3) Bærekraft, tiltak og målsetninger

I OFAs arbeid med miljø og klima har vi to overordnede føringer. FNs bærekraftsmål og tiltaksrammeverket UFF (Unngå, Flytte, Forbedre). UFF er sentralt for sirkulær økonomi og omstilling til et lavutslippssamfunn, og er relevant ved utforming av den enkelte anskaffelse.

Figur x. Eksempler på forbruksvaner som bidrar til å kutte klimagassutslipp, kategorisert etter UFF-rammeverket. Figuren er hentet fra Miljødirektoratets rapport Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2025.

Alle bærekraftsmålene vil bli forsøkt ivaretatt gjennom våre anskaffelser, men **OFA vil ha spesielt fokus på mål 13 «Stoppe klimaendringene»**.¹ Dette er fordi vi mener at det er her OFA har størst mulighet til å påvirke. Norge har forpliktet seg gjennom Parisavtalen til å redusere klimagassene med 50-55 prosent sammenlignet med 1990-nivå innen 2030. Transport, møbler, IKT/elektriske og elektroniske produkter, tekstiler og mat er de kategoriene som er mest relevante for OFA.

¹ Illustrasjon viser hvilke bærekraftsmål Handlingsplanen for økt andel klima- og miljøvennlige offentlige anskaffelser og grønn innovasjon (2021) bidrar til;

Så hva kan OFA gjøre?

OFA kan i våre anskaffelser stille krav om konkrete forhold som må oppfylles og/eller at avtalene tilrettelegger for at visse varer eller tjenester kjøpes på avtalen.

Eksempler på dette er:

- *Konkret:* krav til en viss mengde nullutslippskjøretøy ved varelevering
- *Tilrettelegging:* krav til at leverandør gir kommunene mulighet til å velge nullutslippskjøretøy, men ingen forpliktelse til å velge det

I denne strategien fokuserer vi på det vi kaller *konkrete krav* og da mål for transport. Når det gjelder andre krav så vises det til vedleggene, som viser de vesentlige klima- og miljøbelastningene for de ulike kategorier, samt hvilke tiltak som er relevante for å minimere denne belastningen.

Hva vil OFA gjøre?

OFA vil vektlegge null- og lavutslippsløsninger til å gjennomføre leveranser av varer og tjenester i sine anskaffelser. Dette har vært et fokus over lang tid i OFA og ut fra kjennskapet og erfaringen til markeds- leverandørsituasjonen innenfor området er det satt opp følgende målsetning:

	2025	2026	2027	2028	2029
3a) Minimumskrav til andel nullutslippsløsninger ved levering av varer og tjenester.	50 %	60%	60 %	80 %	95 %
3b) Bruk av tildelingskriterier for meroppfyllelse utover minimumskravet i 3a)	Brukes i stor grad som mulig avhengig av kategori og markedsituasjon. Årlig rapportering.				